

Салон

ЛИЦА:

Поређана по годинама старости,
а не по важности или броју појављивања.

ХЕРТА: (преко 80 година)
мајка, Едварда и Јованке.

ЈОВАНКА: (око 65 година)
старије Хертино дете, Едвардова сестра. Неудата.
Више је „мушкобањаста“ но што је женствена.
Глас јој је груб од прекомерног пушења.

МАРКО: Заљубљен у Јованку, истих су година.

ЕДВАРД: (око 55 година)
Јованкин брат. Воли Латинку.

ЛАТИНКА: (изнад 40 година)
служавка, неодата.

ПАВА: (мало старија од Латинке)
келнерица, мудрица.

СЛОБОДАН: Едвардов син (између 25 и 30 година),
заостао у развоју, уместо речи; мрморење, крици, смех,
јауци, певушење..., а понекад се понаша као да све зна.

НАПОМЕНА: Херта, Јованка, Едвард, Слободан и
Латинка су у црнини, с тим што Латинка преко своје
одеће која јој је и радна униформа носи белу кецељу и
црну траку у коси.

Пава и Марко су обучени према времену садашњем.

 1. САЛОН ПРВИ ПУТ

Оџроман салон.

Давнашњи сѣмилски намешѣај, лусѣер и мношѣиво слика сѣарих и нових мајсѣора чине да салон одише боѣаѣисѣивом.

Слободан јурца ѣо салону и иѣра се са ѣуменом лойѣѣом која ѣа не слуша; одскакује до ѣлафона, удара о зидове и слике на ѣима. То Слободана весели ѣе се он смеје, смеје...

У салон улази Лаѣѣинка. Тужна је. Посмаѣира Слободана, а кришом ѣледа како да ухвати лойѣѣу. И ѣле чуда, лойѣѣа доскакуѣа до ѣе. Она узе лойѣѣу и брзо је сакри иза леѣа. Слободан јој одмах ѣриѣе. Нешѣѣо мрмља, склаѣа руке и као да је моли да му врати лойѣѣу. Лаѣѣинка не жели. Хоѣе да изаѣе из салона али Слободан је наѣѣло зѣраби. Покушава да јој оѣѣме лойѣѣу. Након неколико ѣренуѣѣака ѣушања, на ѣено изненаѣење Слободан је ослободи заѣрљаја. Сѣѣоје једно исѣред друѣѣѣ. Гледају се, а онда је Слободан изненада ѣри-вуче себи. Пољуби је.

У ѣѣом моменѣѣу уѣе Јованка. И она је у црници.

ЈОВАНКА: *(Блаѣѣо шокирана)*
И ѣега хоѣеш! Теби ништа није свето, па ни овај тужни дан.

Слободан као да је ѣосѣѣиѣен ѣусѣѣи Лаѣѣинку и изјури из собе.

Лаѣѣинка још држи лойѣѣу и као да не може да се снаѣе.

ЛАТИНКА: Погрешно тумачиш.

ЈОВАНКА: Погрешно!?!... Не... Неѣемо сада о томе. О свему ѣемо кад се све ово са татом заврши.

Излази.

Осѣавља врати оѣворена.

Лаѣѣинка сѣѣоји као да је бачена с небеса. Исѣусѣѣи лойѣѣу која се скакуѣуѣи неѣде оѣѣкоѣрља.

ЛАТИНКА: Боже Латинка, шта ли те све неѣе снаѣи у овој куѣи?...
Е, Бобо, јадни Бобо шта ми направи. Благо теби па ништа не знаш...

- ЈОВАНКА: Заборавио си да додаш и оно „монументалног“.
- ЕДВАРД: Како си подла!
- ХЕРТА: Јованка, молим те. Кога је и насликао, слика и није тако лоша. Сав свој таленат је на њу потрошио.
- ЕДВАРД: Мамааа.
- Улази Лајтинка.*
- ЛАТИНКА: Стигли су.
- ХЕРТА: Ко? Ко је стигао?
- ЛАТИНКА: Радници... Радници да разместе ово.
- ХЕРТА: Аха... Добро. Води рачуна да се ништа не оштети, поготово не слике, витрине... а нарочито порцелан и кристал у њима.
- ЛАТИНКА: Будите без бриге.
- ХЕРТА: Јесу ли донели свеће, сто, сандук, клупе?
- ЛАТИНКА: Јесу.
- ХЕРТА: Онда нас троје и Боба идемо да се договоримо шта ћемо и како ћемо.

Херта уз помоћ Јованке полађано излази. Едвард оде до Слободана. Показује му да морају да изађу. Пошио се Слободан оштре, приђе им Лајтинка. Насмеши се Слободану и климну му главом. Он јој одговори осмехом и пође за Едвардом.

За њима излази Лајтинка.

3. САЛОН, ИСТИ:

Салон је сада празан. Нема намештаја. Нема ни слика.

Уместо слика на зидовима се оцртавају тамни рубови и белина где су стајале слике.

Уместо намештаја сада је на сред салона огромни сто-одар, прекривен белим платном. На столу је празан мртвачки сандук из којеј вири свилени прекривач са кићанкама. Са стране асвала су две дуљачке дрвене клупе покривене „шареницама“ из динарских крајева, а испод стола је поклопац од сандука. Више сандука, изнад узглавља је старо решето. Поред решета, с једне стране је урамљена фотграфија покојника у генералској униформи, са црном ираком преко рама, а са друге стране, исти такав рам са фотографијом маршала Тита.

Са лустера изнад стиола сија свежа неколико сијалица, иако да је салон углавном осветљен око стиола, док су удаљени крајеви у полумраку по којем тумара Слободан и који као да нешто иражи.

Едвард и Јованка, с једне, а Лајинка с друге стране стиола стоје и посмајрају како Херта у решето ставља велики свећу, коју пошом ушали.

Кад је пламен почео да ишира, Херта салуира, Јованка прекри лице велом. Едвард се смешка. Лајинка се крсти, а Слободан као да схвати да се нешто лепо—чудно дешава, дојрча до стиола и ирцима хиједе да додирне пламен, али за Лајинка нежно ухвати и сиречи.

ХЕРТА: (Након једне минуће)
Слава му.

СВИ: (Осим Слободана)
Слава му.

ХЕРТА: Седите.
(Лајинки)
Донеси каву и ракију.

Јованка и Едвард седоше на једну а Херта на другу клупу. Једва да могу да се виде од сандука који је између њих, те након неколико иренушака, Херта пређе и седе на клупу на којој седе Јованка и Едвард.

Слободан неколико иренушака зледа у пламен свеће, па у њих и као да би нешто ишао, али се окрену и поче обилазити и загледасти белине на зидовима, где су некада стајале урамљене слике.

ХЕРТА: Подигни тај вео. Мислиш да нисам видела како си се скоро насмејала оном што сам радила.

ЈОВАНКА: (Подигне вео)
Опрости мама.

ХЕРТА: Зар није дивно? Све је баш како треба. Као у некој небеској катедрали!

ЈОВАНКА: Грозно је.

ХЕРТА: Ја овако желим. Ја овако замишљам одлазак на онај свет и зато желим да покојника, мог мужа, мог друга, мог неустрашивог борца и најдоследнијег комунисту и генерала испратим онако како сам замислила... Тако ћете и мене. Све мора да буде празно, голо...

ЕДВАРД: Мама, морам да ти признам да је ова сценографија маестрална. Надмашила си и оне приликом маршалове сахране.

ХЕРТА: Сине, о, сине...

ЕДВАРД: Кажи мама...

ХЕРТА: Ништа, ништа... Кад се ово заврши, рећи ћу ти. Све ћу ти рећи.

ЕДВАРД: Добро, мамице моја... Добро. Не узбуђуј се.

Улази Латинка. Доноси изражено послужење. Херта устјаје, сића њиће у чашице.

ХЕРТА: Устаните да попијемо за покој душе мог мужа, вашег оца, Бобиног деде, народног јунака и дичног сина партизанских офанзива... Команданта славних бригада у рату и у миру...

Јованка је озбиљна, а Едвард као да не верује у оно што чује, док се Латинка сагнуће главе једва суздржава да не зајлаче, или да се не насмеје. Слободан само њумара њо соби, обилази око њих, око стола...

ЕДВАРД: Мама, побогу...

ХЕРТА: ... који је остао доследан својој идеји и борби против фашизма и мрског капитализма који поново тлачи јадне раднике и сељаке и уморне наше другове пролетере...

ЕДВАРД: Једне земље које више нема.

Херта га просићрели погледам, одли каи из чашице, ња је поћом наискати.

Учинише њо и осћали.

Едвард хћеде да сића још једном, али га Херћина рука сћречи.

Јованка ћрићалује цићаретиу.

ХЕРТА: Молим те, бар у овој прилици буди достојанствен.
Седе.

Седоше и њих двоје

ЛАТИНКА: Да спакујем генералову свечану униформу?

ХЕРТА: Не. Обући ћемо га овде када дођемо и када га донесемо. Нећу дозволити да ону лепоту туђинске руке дирају.

ЛАТИНКА: Како желите.

ХЕРТА: Тако желим.

ЈОВАНКА: Ниси донела пепељару.

ЛАТИНКА: Одмах ћу.

Латинка излази.

ЕДВАРД: Зашто сте тако грубе!?

ЈОВАНКА: *(Не вади циџаретију из усџиа)*

Батице, молим те. Зар и сада... у овом тужном тренутку ти о њој мислиш?! Страшно.

ХЕРТА: Заиста сине, разочараваш ме.

ЕДВАРД: Жао ми је.

Враћа се Латинка. Сџавља њејелџару на асџиал ѡред сандука..

ЛАТИНКА: Треба ли вам још нешто?

ХЕРТА: Да.

ЛАТИНКА: Извол'те

ХЕРТА: Да изађеш и затвориш врата за собом.

Латинка излази.

Тишина ѡсџаде најџџа.

Слободан након некоџ времена схваџи да је ѡиџина и да је најџџо, џе се џубоџиџџиво окрену ѡрема џима.

ЕДВАРД: Мама, и Боба је осетио твоју грубост.

ХЕРТА: Нека је, али породичне ствари нису за њу.

ЈОВАНКА: У праву си мама... Заиста је крајње време да се она мало спусти на земљу. Да зна где јој је место.
(Слободану)

Дођи, дођи... Седи овде код своје тете.

Слободан одмахну џлавом и ѡново исџлази језик.

ЈОВАНКА: Боже, како је све ово тешко... Ох, Бобо, јадни Бобо.

ЕДВАРД: Остави га... И, како сте сада одједном храбре кад тате више нема?

ЈОВАНКА: Ја бар жалим твога сина, а тебе је баш брига...

ЕДВАРД: А зашто да га жалим мила сестро?

ЈОВАНКА: Зато, зато што је овакав...

ЕДВАРД: Да га жалим зато што је срећан?

ХЕРТА: Сине, не хули!

ЕДВАРД: Шта да не хулим?... Он је једини срећан у овој кући... Срећан је јер не зна ко је. Срећан је јер не зна ко сте му, шта сте му, и шта сам му ја... И благо њему... Јебе му се за деду и за све нас... Тражи ону слику. Обожава је. Кад би могао општио би с њом.

ЈОВАНКА: Идиоте, један кретенски... Бласфемичару болесни...

Слободан им наједном приђе. Стигаде иза Јованке. Поче да је милује по коси, а кад се она ојусићи снажно је поувуче. Шешир паде. Слободан га згази. Јованка врисну, а Слободан смејући се изађе из собе.

Јованка га си полуиспушену цигаретицу. Узима шешир. Чисти га. Намешта му облик. Ставља га на главу. Херта јој помаже да га учврсти.

ХЕРТА: Кћери не говори тако о њему... Он је још као дете.

ЈОВАНКА: *(Само шћо не зајеца)*
Боже, како он ништа не разуме!

ЕДВАРД: Секо вараш се. Разуме он све, а поготово тебе. Он тебе најбоље разуме. Просто те обожава.

ХЕРТА: *(Бесна)*
Ох, како сам жалосна. Ох како сам жалосна, јадна, тужна, болна и чемерна... Јаој! Јаој мени јадној! Где несташе моји славни партизански дани?

ЕДВАРД: У шуми мајко, ето где...

ХЕРТА: *(Једва, али ићак врисну)*
Ја сам ти још мајка, стоко једна! Поштуј то.

ЕДВАРД: Опрости мама, шалим се, Али, то је наш Боба. Шта он зна?... Ех, кад би он знао шта се деди десило, и он би као и вас две сада плакао...

ЈОВАНКА: *(Смирила се. Нова цигарети се већ дими)*
И не би као његов отац покварено смишљао како да уместо нас две оде у Женеву по умрлог тату...

ЕДВАРД: Шта је ту покварено, драга сестро!?

ЈОВАНКА: То батице, што би се ти тамо проводио, а на тату би заборавио и ко зна да ли би га и донео овамо.

ЕДВАРД: Да. У праву си. Можда га и не бих донео. Ја мислим да је јадном тати односно његовим деведесетим годинама било доста ваших милих и топлих погледа и да је зато напрасно решио да умре.

ХЕРТА: Напрасно! Шта то причаш!? Поштуј га бар сада ако ниси раније... Она револуционарна громада никад напрасно ништа није одлучивала... Њега је сатрло стање у држави и немогућност да се томе супротстави, а не ми...

ЈОВАНКА: Мама! Немој да се жестиш. Пусти га. Намерно то ради да нас изнервира. Заборавља колико је тата имао година... Зато је и умро.

- ХЕРТА: Ни ти мене уопште не слушај! Страшно. Обоје сте исти.
- ЕДВАРД: Шта мислиш секо како би било да га оставимо хладним Швајцаркињама? Па Женева је била његова друга кућа, поготово у предреволуционарно доба, а и касније као војни аташе... Можда би тамо и нашао покој, а не да га враћате овамо, у јадну Србију где више неће бити места за умрле... А, шта мислиш секо?
- ЈОВАНКА: Не спрдај се! Ето, ни сузу за њим ниси пустио.
- ЕДВАРД: Па, сестро, знаш да отац није волео да мушкарци Динарци плачу... Они су јунаци а не плачкоње... Али, ево, обећавам и заклињем се да ћу плакати кад буде овде, кад будем сигуран да је мртав. Ко зна, можда ћале није ни умро? Можда сте умрле вас две, а да то не знате.
- ХЕРТА: Доста!
- ЕДВАРД: Добро... И ко иде?
- ХЕРТА: Идемо нас две.
- ЕДВАРД: Али то је мој посао.
- ХЕРТА: *(Из њашине вади телеграм)*
Сине, овај телеграм из амбасаде је на мене насловљен... Мене обавештавају о генераловој смрти и од мене траже да ја *лично* преузем његове посмртне остатке.
- ЕДВАРД: Мама, пут је далек, напоран... Мислим...
- ХЕРТА: Немој ништа да мислиш. Ја идем... Он је мој брачни друг... Знаш, ако сам ја њега оне четерес' и неке, заборавих која то беше, данима рањеног носила по врлетима Зеленгоре, и шта ја знам где то још беше, онда ваљда могу и да авионом донесем његово измучено и од туђинске руке сечено јуначко тело, и да га отпратим до вечне куће.
- ЕДВАРД: Добро мама, али уместо Јованке ја идем с тобом. Знаш да Женеву познајем као Београд. Имао сам две изложбе тамо. Једну сам, а једну са Милићем... То је претешко за ваше, поготово твоје године.....
- ЈОВАНКА: Бато, пази шта говориш. Како те није срамота!? Знаш да се ја од маме не одвајам, а овде има много посла... који је само мушки... Ето, и гробницу мораш да средиш. Од када је направљена у њу нико није ушао.

Улазе Слободан и Латинка. Слободан држи Латинку испод руке и мило је џледа. Тера је да седне поред Едварда. Латинка седе. И он седе поред ње.

ЈОВАНКА: Ох, Бобо, Бобо...

ХЕРТА: Добро. Пусти га...
(Едварду)

Стварно, ко зна на шта гробница личи? Вероватно је пуно пацова, бескућника, влаге... Кише месецима падају...

ЕДВАРД: Другарице мама, овај, другарице Херта, ја не мислим да је гробница у таквом стању.

ХЕРТА: Мајко мила, како се ти спрдаш са мном!?

ЕДВАРД: Не мама, али морао сам да те подсетим како је гробница урађена и уређена. Ја сам је пројектовао и вршио надзор над градњом. Зидови су метарски и изоловани од влаге. А мозаици су нешто најлепше и најјединственије што сам урадио... Заборавиле сте, био је то мој дипломски .

ЛАТИНКА: Господин Едвард је у праву. Гробница је уреду.

ЈОВАНКА: Откуд ти знаш!?

ЛАТИНКА: Пре два месеца сам тамо са покојним генералом ишла.

ХЕРТА: Два месеца!? Знаш ли ти колико је то времена?

ЕДВАРД: Мама, за два месеца се ништа страшно није могло да деси...

ЛАТИНКА: И ја мислим. Тада је све било уреду...

ХЕРТА: Немате ви појма. Онда кад не треба, све може да буде како не треба.

ЛАТИНКА: Гробница је заиста права, генералска... Подсећа на неко мало атомско склониште.

ЕДВАРД: Латинка! Молим те, какве су ти то опсервације!?

ЛАТИНКА: Тамно је и некако ми је све без емоција.

ЈОВАНКА: Твоје мишљење нисмо тражили и твоје емоције нису важне.

ЛАТИНКА: Најежила сам се гледајући оне мозаике. Превише су једнобојни и хладни. Оно су давно прошли и давно пропали симболи... Сада никоме ништа више не значе.

ХЕРТА: Не значе теби и сличнима теби, али за мене и мог драгог покојника они су цео наш живот...

ЛАТИНКА: Можда сте у праву, али...

ХЕРТА: Много си себи узела слободе... А ти симболи нису још пропали. Они су још у мени и у нашим преживелим друговима. Они су... Они су... Ја сам симбол тих симбола.

ЛАТИНКА: (*Усмијаје*)
Ја само кажем...

ЕДВАРД: Латинка, тата је тражио те мотиве; Тита, Сутјеску, Зеленгору, битку на Неретви... Све што је била његова историја.

И Слободан усмијаде и оде до Херти. Нешић мрмља и мрко је гледа.

ХЕРТА: Седи овде поред своје баке.

Слободан је само гледа, а онда обори обе фојтографије на столицу и изјури из собе. Латинка брзо исправи фојтографије.

ХЕРТА: Ваљда наша историја сине. Да није те историје не би нас ни било...

ЕДВАРД: Наравно мама. Заиста вас не би било, поготово што сте вас двоје једно.

ХЕРТА: Како те није срамота да се у овом тужном и јадном часу спрдаш с нама!? Ми смо ратни другови...

ЕДВАРД: Зар је то сада тако важно!?

ХЕРТА: Важно је, како није важно! Ратно другарство које је везано браком, нераскидиво је за цео живот... Ужасно је како се ти свему ругаш... а и Боба... Чини ми се да он све ово разуме и као да хоће да заштити ову овде...

ЕДВАРД: Латинку?

ХЕРТА: Да. Њу.

ЈОВАНКА: (*Латинки*)
И њега си омађијала.

ЛАТИНКА: (*Скоро љачно*)
Боже, како можете тако о мени!?

Излази.

ЈОВАНКА: Можемо. Може нам се.

ЕДВАРД: Јованка, зло ми је од твојих упадица и заједљивих примедби. Молим те мама, смири је...

ЈОВАНКА: Мене нико не треба да смирује... Сама ћу себе да смирим ако буде требало...

ХЕРТА: Кћери... молим те...

ЈОВАНКА: Океј, мама...

ХЕРТА: Ох, како мрзим то „океј“... Шта је то? Морам и ја да попушим једну цигарету...
(Узима од Јованке цигаретиу и сџавља је у дуґачку мушџиклу. Јованка јој љриџаљује. Након добро љовучена два-џри дима)
Едварде сине, док се нас две не вратимо са покојником ти мораш све, ама баш све да спремиш.

Враћа се Латџинка.

ЛАТИНКА: Оппростите, стигао је такси. Да ли да чека?

ХЕРТА: Да

ЛАТИНКА: Да вам изнесем ствари?

ХЕРТА: (С мушџиклом међу зубима)
Да... И пази с коферима... То су оригинални самсонајти из седамдесетих...

ЛАТИНКА: Уреду.

ХЕРТА: И води рачуна о свећама. Немој да се случајно угасе. Хођу да пламен вечито сја. Хођу да свећа гори све док мог драгог не упокојим... Иначе, теби ће горети не буде ли тако. Јеси ли разумела?

ЛАТИНКА: Јесам.

Латџинка излази.

ХЕРТА: Невероватно је како ме нервира...

ЕДВАРД: Зашто!? Урадила је и рекла све што треба и како треба.

ХЕРТА: Еди, рекла сам ти да ћемо о њој причати кад све ово прође...

ЈОВАНКА: Мама, хајдемо... Одавно је требало да будемо на аеро-дрому.

ХЕРТА: Идемо... Ох како ме ноге боле...

ЕДВАРД: Ето видиш. Ја би требало да идем по тату...

ЈОВАНКА: Опет ти!

ХЕРТА: (Гаси цигаретиу)
Сине, не брини о мени. Издржађу ја, а ти мисли на послове које те од сада па све до сахране чекају...
(Пауза)
Мисли на то и на свог Бобу, а не на ону слушкињу...
Буди једном достојан самог себе.

- ЕДВАРД: Мама... вређаш ме...
- ЈОВАНКА: Бато, не расправљај се...
(*Закашља се*)
Мама, њихово је прошло... Све је то давно било.
- ХЕРТА: Прошло... Ти си прошла, а да то и не знаш... Зато си и остала тако... тако... неудата...
(*Као за себе*)
Видећеш. Љубав никад не пролази... Његова поготово.
- ЈОВАНКА: Мама!
- ХЕРТА: Мама, па мама... Како ништа не знаш!? Након дужег времена први пут остају сами, па се бојим да ће он заборавити на све обавезе, а она ће покушати да га поново заведе... Шта би ти сад урадила да те онај твој бивши пастув негде сада сретне, а?
- ЈОВАНКА: Мама!
- ЕДВАРД: Заиста, ово је превише... Превише.
- ХЕРТА: Превише, не превише, обоје водите рачуна шта радите. Мислите о породици. Знате да је ваш покојни отац много веровао у вас... Он јесте, а ја нисам. Не знам зашто, али нисам.
- ЈОВАНКА: (*И она гласи ко зна коју њо реду циџаретију*)
Мама. Хајдемо!
- ХЕРТА: Не вичи.
- ЈОВАНКА: Али стварно, одавно је већ требало да будемо на аеродрому.
- ХЕРТА: Добро, добро... Идемо...

Сви излазе.

Након неколико тиренујака враћа се Латинка. Чисти његаљаре, склања шољице с кафеом.

ЛАТИНКА: Кад се ово заврши, одох. Доста је било свега.

Гаси свейла.

Дужи мрак.

4. САЛОН ЧЕТВРТИ ПУТ

Латинка брише прашину, гледа свећу, заијеже шаренице, поправља свилени прекривач у сандуку.

ЛАТИНКА: Заиста, чим га сахране одлазим...

Слободан ошвару враћа салона и дуго с враћа праћи Латинкино саињање и прошезање приликом рада. Полагано и тихо заивори враћи и прикраде јој се. Обухвати је око срука и задиге јој сукњу. Латинка је шокирана. У почетку се не ошима, а заим се некако без гласа извуче из његових руку.

Слободан као да је изненађен њеним гиким избављењем из његовог загрљаја, гледа празне руке, и грленим шужним узвицима као да жели нешто да каже.

ЛАТИНКА: Боообооо!

(Поправља своју одећу и праћи му прсиом)

Бобо... Ниси добар. Ниси... Није то лепо.

Он се осрами. Клоу на под и склупча се. Само што не зашаче.

У том моменту улази Едвард. Сјази Слободана.

ЕДВАРД: Шта му је!?

ЛАТИНКА: Не знам...

ЕДВАРД: А шта је теби?

ЛАТИНКА: Мени!? Ништа...

ЕДВАРД: Па, не бих рекао... Да он...

(Слободану)

Да ти сине ниси нешто хтео?

Слободан усјаде и изјури из собе.

Едвард се насмеја.

ЛАТИНКА: На шта си то мислио?

ЕДВАРД: Па знаш. Исто што и ја.

(Поче да је милује и љуби)

Још си најбоља.

ЛАТИНКА: *(Узбуђено)*

Да ли си нормалан!? Како би он то? Он и не зна ништа о томе... Можда га само збуњује све ово што се дешава или све разуме?...

ЕДВАРД: Мислиш!? Таквима је либидо све, а он је сада у пуној снази...

- ЛАТИНКА: Ти или си луд или блесав. Он ти је син...
- ЕДВАРД: Знам, зато га се и мани...
(Љуби је још сѝрасније)
Једва сам дочекао да оду.
- ЛАТИНКА: (Покушава да ѓа одѓурне)
Немој.
- ЕДВАРД: Зашто!?
- ЛАТИНКА: Нема смисла... Најежила сам се...
- ЕДВАРД: Од чега, душо моја?
- ЛАТИНКА: Од ситуације...
- ЕДВАРД: Ситуације?...
- ЛАТИНКА: Да... Отац ти овде лежи... Добро, још није донесен, а ти само о једној ствари мислиш...
- ЕДВАРД: Проклето си у праву. Да и заиста само о „једној ствари“, о теби љубави моја, мислим.
- ЛАТИНКА: Када ћеш престати да ме зајебаваш?
Едвард је ѝусѝи из заѓрљаја.
- ЕДВАРД: Какве ли то гадости моје уши чују!?
- ЛАТИНКА: Извини, али остарих надајући ти се. Више од две деценије ми говориш како ме волиш...
(Пауза)
Ето, и генерал је умро, а од нас двоје ништа.
- ЕДВАРД: Немој тако. Једнако су нас ојадрили... Мене оженили оном лудачом, а тебе наместили да то све гледаш.
(Некако уморно, јадно)
Видиш, последица тога је да си ти остала уседелица, а ја мушкарчина који је направио оваквог сина чија га мајка након пола године мени ували и побеже...
- ЛАТИНКА: Еди, молим те...
- ЕДВАРД: Боже, ево ни сада ми не верује!... Осећам се к'о говно пред кишу... Знаш, најрадије бих ја у овај сандук и да ме више нема...
- ЛАТИНКА: Не говори тако јадно о себи!
- ЕДВАРД: Морам. Морам јер сам остао без тебе! Без тебе, а с оним јадом који те гледа к'о да си једина... Чувај га се.
- ЛАТИНКА: Шта ти је!? Зар те је генералова смрт тако потресла?

ЕДВАРД: Јебо те, узбуђујеш ме тим цинизмом! Личиш на богињу.

ЛАТИНКА: О, боже, шта ћу?

Едвард је ојей обзрли. Латинка се не брани. Љубе се.

Улази Слободан. Носи панаир и хлеб.

Они га не примећују. Он лужи враћима. Њих двоје се раздвојише. Латинка је мало збуњена.

ЕДВАРД: (Смешећи се)

Ух. Бобо. Ти си гладан, мили мој? Ево сад ће ти Латинка дати да једеш...

Латинка излази. Слободан за њом.

Едвард неколико пренућака зледа за њима, а поћом узе фоџографију оца.

ЕДВАРД: Не могу рећи „покој ти души“! Не могу јер не знам како да ти опростим, што си ми зајебао живот... Двадесет и нешто година је томе, а ја још не могу да се саставим... Не могу без ње.

Враћа фоџографију на месћо, а поћом изађе из собе.

5. КАФАНА – СЕЋАЊЕ:

Кафаница са енџеријером из седамдесетих година протлог века. Мали шанк, неколико сћолова.

За једним сћолом седи Марко, прелисћава новине и сћално погледује у мобилни на сћолу.

За шанком послује Пава. Сад баш сћа тиће у чашицу и односи Марку.

ПАВА: Ово ти је већ четврти.

МАРКО: Шта те брига?

ПАВА: Види на шта личиш.

МАРКО: А на шта то личим?

ПАВА: Још мало па на испичутуру.

МАРКО: Изглед вара...

ПАВА: Е, мој Марко, црни Марко...

МАРКО: Мани ме се... Види читуљу.

Пава седе поред њега. Загледа се у новине.

ПАВА: Има ли још која?

МАРКО: Нема. Ова је једина.

ПАВА: Невероватно! Само су једну дали!

МАРКО: И ова једна је превише...

ПАВА: Баш си гад! Заборавио си колико си његовог хлеба појео?

МАРКО: Све ми је то пресело и на нос изашло.

Пауза пролази угледању-загледању новина.

ПАВА: Са овим брковима, баш је био је згодан, леп.

МАРКО: Знаш да их није увек носио. Пустио их је тек кад је умро Коча Поповић.

ПАВА: Ко ти је па тај!?

МАРКО: Не знаш ко је био Коча Поповић?

ЛАТИНКА: А што бих морала да знам? Овде у кафанче кол'ко знам није долазио.

МАРКО: У праву си... То је био његов ратни командант... Е, кад је тај Коча умро, онда је он због жалости, пустио бркове и ево, све до смрти их носио. Говнар...

ПАВА: Покој му души!

МАРКО: Ко ме? Њему или Кочи?

ПАВА: Па њему, генералу...

МАРКО: *(Као да ће згужвајти новине, али одустијаје)*
Кад бих могао, ја бих њега у пакао...

ПАВА: Еее, а некад си му био сенка?

МАРКО: Некад... Давно прошло време.

ПАВА: А тада, у том времену био ти је добар, најбољи...

МАРКО: Био...

ПАВА: Све док ниси засро...

МАРКО: А ко не би? Латинка је била нежни пупољак којем сам помогао да се претвори у лепи цветић...

ПАВА: Наспрам оне дрвене и трновите Јованке чији позив годинама преко тог телефончића очекујеш.

- МАРКО: У праву си. Јесте и дрвена и трновита, али ја сам и сада у њу заљубљен... Да. Чекам њен позив. Позваће мене моја мила драга...
- ПАВА: Дај! Полудео си.
- МАРКО: Озбиљно ти кажем...И сада, када је из неког прикрајка или из далека видим толико устрептим да срце хоће да ми искочи из груди.
- ПАВА: Боже, луд ли си!... Она више и не личи на женско. Изгледа к'о мушко у женској одећи, као они... ма како их зову... а, да, они транвестити...
- МАРКО: Ма шта год да је, само да ме хоће... А то је све због оног њиховог јадничка. Она је њихова жртва...
- ПАВА: Не бих рекла, али...
- МАРКО: Немаш ти појма... Дај још један, Паво моја Павице... Моја Јоле је жртва сопствене мајке... Потрудићу се да је, док још није касно, из оних гадних и одвратних канџи избавим..
- Пава одлази до шанка. Враћа се са флашом.*
- ПАВА: Ево ти, па сипај сам. Него, никад ми ниси рекао како си се ти у њу заљубио.
- МАРКО: Немогуће да нисам... То цео Београд зна...
- ПАВА: Можда, али ја немам појма.
- МАРКО: А занима те?
- ПАВА: Па... женско сам, а и некад си био и мој.
- МАРКО: Ваљда сам и сад?
- ПАВА: Сада си ничији. Причај ми о њој
- МАРКО: (*Сипајући њиће у чашицу и меркајући испију*)
Све је почело на факултету: Један сељачић који само што је скинуо шилкане угледао је виту јелу. Била је горда к'о грчка богиња, а још црнокоса и сама... (*Засипаде, и најпреже се као да нешто ослушкује*)
Ех...
- ПАВА: Шта ти је? Јеси ли добро?
- МАРКО: Молим? А, да... Јесам. Не брине се... Учинио ми се да сам чуо онај њен мало прозукли и помало мушки глас...
- ПАВА: Помало! Бре, најјачи баритон који сам икад чула.

- МАРКО: Знаш, то је оно што ме код ње највише и привукло. Тај и такав глас показивао је сву ауторитативну снагу њене личности којој нико није смео осим мене да приђе. Бојали су се. Ваљда су знали чија је, па зато?
(Искаћи чашицу и поново је најуни, и настави да прича као да чииа)
Месеци су пролазили, а она је и даље сама. И ја сам, само што мене трнци спопадају кад год је чујем, па трчим да је видим. Онда једног дана решим да јој приђем... И тако...
- ПАВА: Шта тако?
- МАРКО: Почне најлепши период мог жебеног живата...
- ПАВА: Који је трајао до Латинке, а?
- МАРКО: Да... Ех...
- ПАВА: Ех, сероњо мој драги... колико ли је само било „Латинки“?
- МАРКО: Било их је, није да није, али не много... Знаш, био сам живи створ, а Јованка ми осим понеког пољупца и мало петинга ништа више није давала...
(Пауза)
А ја сам некако морао... знаш...
- ПАВА: Да се олакшаш?
- МАРКО: Да.
- ПАВА: Па право на њену слушкињу... Жебо те, који си ти гад!
- МАРКО: Како ти све брзо схваташ и разумеш!
Ухвати Паву за колено.
Пава склони његову руку.
Устаје, узима флашу. Одлази за шанк.
- ПАВА: Доста је...
- МАРКО: Ништа нисам хтео... Омакло ми се... А крај још није.
- ПАВА: Крај ме не занима.
- МАРКО: Па и није крај.
- ПАВА: Како није!?
- МАРКО: Није јер генералова смрт је нови почетак за мене и моју Јованку... Видећеш. Јавиће се она мени.
(Узима мобилни и као да га мазу)
Зазвониће ово мало звонце и чуће се њен мили глас.

6. САЛОН – ЕДВАРД И ЛАТИНКА:

Едвард лежи на клупи. Хрче. Улази Латинка. Прилази му. Гурка га.

ЛАТИНКА: Боже Едварде!

ЕДВАРД: *(Трже се из сна)*
Ух! Уплаши ме.

Усјрави се. Седе.

ЛАТИНКА: Замисли да је неко дошао...

ЕДВАРД: Заспао сам ни сам не знам како! Ваљда сам уморан.
Уморан од свега, Латинко бре...

ЛАТИНКА: Имаш собу...

ЕДВАРД: Имам, али ето, случајно легао и заспао... Знаш, сањао сам нас двоје како на овој клупи водимо љубав, а генерал нас гледа и псује нас. Ух! Био је гад... Молим те пољуби ме.

ЛАТИНКА: Не.

ЕДВАРД: Али молим те. Хоћу да ми сан бар мало буде јава.

ЛАТИНКА: Не.

ЕДВАРД: А Зашто!? Нећеш се отровати.

ЛАТИНКА: Нећу јер си ми обећао куле и градове, а ја ево и даље бришем прашину.

(Пауза)

Боже, баш на данашњи дан си ми то обећао... Онда кад смо први пут љубав водили.

ЕДВАРД: Тад си била нестварна. Мирисала си на сено и на мајчицу земљу...

ЛАТИНКА: Боже, имала сам само осамнаест, трећи разред гимназије...

ЕДВАРД: Чинило се као да имаш преко двадесет... Ништа ти од оног није било страно...

ЛАТИНКА: Молим те.

Седе њоред њега

ЕДВАРД: Да. Има жена које су талентоване за то. Баш као ти. Била си невина, а све си знала шта и како треба да радиш.

ЛАТИНКА: Одвратан си...

ЕДВАРД: Зашто!? Било ти је лепо. Да није, не би оволико остала код нас.

ЛАТИНКА: Остала сам јер сам се надала да ћу постати прави члан ове породице.

ЕДВАРД: Па и јеси... Генерал те је обожавао...

ЛАТИНКА: Јесте, али ме није дао да се удам за тебе.

ЕДВАРД: Хтео те је за себе.

ЛАТИНКА: Ти си луд! Побогу, говориш о свом оцу... покојном оцу. Ти не знаш да се он на одру мог оца, свог ратног друга заклео да ћу му бити као кћер.

ЕДВАРД: Е, ти си луда, а не ја.

ЛАТИНКА: Зашто!?

ЕДВАРД: Најгори су они који се заклињу... Срећа је твоја па те је ономад затекао са Марком, иначе, не би он теби опростио па да си божија и да је сто заклетви дао... Могу ти рећи да је мама била сретна. Генерал је био толико бесан да је хтео да те отера, али она није дала. Свим силама је настојала да останеш код нас јер је знала да те због те младалачке „непажљивости“ генерал после тога неће ни таћи.

ЛАТИНКА: То, то, није истина... Он ми никад ништа није рекао. Увек је био љубазан и пажљив. Чак ме ни прекорно није погледао.

ЕДВАРД: Јесте тако, али је и овако како ти кажем...

ЛАТИНКА: Боже! Не могу да верујем.

ЕДВАРД: Веровала, не веровала, али од тада па све до сада ти си постала моја казна, а Јованкина водиља. Мени више ниси припадала, а њој си се згадила. Сматрала те је и још те сматра дрољом која је завела њеног Марка...

ЛАТИНКА: И тек ми сада то говориш!?

ЕДВАРД: Да сам ти рекао раније, ти би отишла, а ја бих се убио. Међутим, ти си не знајући ништа остала и на неки начин својом путеношћу си трасирала путеве наших живота...

Тишина је.

Едвард је милује по коси.

ЛАТИНКА: Немој.

(Склони његове руке с главе)

Ипак ти не верујем. Мени је генерал био као отац, а ти можеш да лупеташ што хоћеш.

ЕДВАРД: Е, како си понекад глупа.

ЛАТИНКА: Вређаш ме.

ЕДВАРД: Добро, не глупа, али си понекад превише наивна, или се правиш наивна.

Латинка устиаде с клуџе. Немо сџоји и као да не зна шџа ће. Наједном је џишина. И Едвард устџаје. Сџаде џишк уз Латинку. Хџеде да је загрли.

Латинка се измаче.

Изађе из салона.

ЕДВАРД: (Дуђо зури у враџа)

Баш лупетам.

(Окрџе се асџалу. Узима фоџографџу маршала)

Сахраниђу и тебе с џим. Биђеш на џеговом срцу.

Коначно ћете обојџа отиђи из ове куће...

Враџи фоџографџу на месџо, а заџим изађе.

7. СЛОБОДАН

У салон, босонођ и у белој џицама уђе Слободан. Обазриво хода на џрсџима и дође до сџола. Брзо се џоје на џега. Одиже свилени џокривач из сандука, а заџим кџођуђи се леже у сандук и џокри се.

Убрзо се умирио. Више се и не чује. Скоро да се и не џрџмеђује да некођ има у сандуку.

8. СЛОБОДАН, ЛАТИНКА И ЕДВАРД

Салон.

Латинка међа дођорелу свеђу у решеџу. Брише џрашину са слика.

ЛАТИНКА: Боже, шта све не доживех данас. Зашто се не покупим и не одем? Овде ме више ништа не држи... Нека се носе дођавола и нека се сами сналазе у свом времену које стоји од кад сам у џега крочила. Ништа се не међа. Они, они су зло које опстаје хранеђи се сами собом. Сада кад је умро онај који им је ту храну дозирао, начисто ће се појести. Зла Херта ће желети да живи још хиљаду година како би се сеђала живота у шумама говоређи да је била револуционарка, а Јованка ће патити што и она то није била, иако о мајци мисли све

најгоре, док би мене убила... Можда ће и покушати кад све ово прође. Не може да ми опрости онај младалачки тренутак за који је она крива... Изазивала је Марка као да је камен а не живи створ... а ја... ех, ја... Ја сам ништа, а опет сам најчистија међу њима. Ја и Слободан... Сироти он. Све своје има, а као да никог нема... Шта ли ће бити с њим?

(Заијеже прекриваче на клуџама, а заијим загледа свилени прекривач у сандуку, хйеде да га намести, али се предоумисли. Седе на клуџу гледа у фоотографије)

Како се глупо, јадно и тужно осећам. Овог момента бих отишла, али жао ми их је... Едварда највише... Не. То више није љубав... Није... То је сада неки мајчински осећај који гајим према том једном и перверзном ско-ту... Само мало храбрости да је имао, оженио би ме и ја бих му здравог потомка родила, а не оног јада којег му је давно обећана, београдска лепотица подарила...

Наједном, Слободан се закашља испод свиленог прекривача у сандуку.

Лајинка је само на иренушака изненађена, а онда подиже покривач.

ЛАТИНКА: Бобо, о, Бобо... Није ово игра... 'ајде, устани одатле. Устани. Наићи ће Едвард, па ће бити свашта. Ти знаш како његов каиш пара гузу... Бобо, чујеш ли ме?

Лајинка се проијеже на ирсце и преко сандука покушава да га одигне и извуче из сандука.

Не усјева и хйеде да се окане узалудног посла кад је Слободан зграби за руке. Усйрави се у седећи положеј. Привуче Лајинку и снажно је загрли и пољуби у косу. Лајинка покушава да се оијргне, али не усјева и онда дозволи Слободану да је љуби.

Пољуби и она њега.

Њезин пољубац као да ошамути Слободана који искочи из сандука, скочи са сйола и изјури из салона.

Улази Едвард. Прилази збуњеној и као скамењеној Лајинки.

ЕДВАРД: *(Крсти се)*

Шта би оном мом изданку? Изјури одавде срећан к'о никад до сада.

ЛАТИНКА: Научио си да се крстиш?

ЕДВАРД: Изненађење к'о мој син... Шта је то овде било? Шта је то с тобом. Румена си, скамењена си, а блажено изгледаш... Шта је бре ово? Мора да је он лежао у сандуку, а ти преко њега, а? А, сад ми је јасно што је онакав био.

ЛАТИНКА: Молим те, не лупај.

ЕДВАРД: Хоћу и ја као и он да те пољубим. Ма не. Ја хоћу да те љубим као некад што сам те љубио.

ЛАТИНКА: Не могу. Сада не може бити као некад... Никад више не може бити као што је некад било...

ЕДВАРД: Може Латинка, може... Можемо наставити тамо где смо стали...

ЛАТИНКА: А где смо то стали, Едварде? Где? Ја се ничег не сећам.

ЕДВАРД: А ја се сећам свега и сваког тренуткаведеног с тобом... Схваташ ли, сваког... Хоћеш да ти их набрајам: дан по дан, сат по сат, минут по минут? Ево, могу све од оног трена кад си крочила у нашу кућу па све до сада.

ЛАТИНКА: Слаткоречив као и увек, а од дела ништа...

ЕДВАРД: Ето видиш да се и ти сећаш бар нечег... 'Ајде бре! Не буди тако крута и безосећајна... Искористимо сада ове тренутке... Па и сама мама Херта је рекла да нам је сада прилика. Никог нема... Само ти и ја и генералово дрвено одело.

ЛАТИНКА: Боже, како си морбидан!

ЕДВАРД: Дођи. Дођи ми љубави моја.

ЛАТИНКА: Немој ме. Не памтим кад сам задњи пут...

ЕДВАРД: Ни ја... Од кад је Бобина мајка збрисала на Кубу, на то познато српско острво, нисам ништа голо видео, а камоли да сам... Хајде да се задовољимо, Латинко моја.

Едвард хитједе да је зајрли, али се Латинка одмакну. Пође ка вратиима.

ЕДВАРД: Где ћеш?

ЛАТИНКА: Морам... И ја желим, хоћу, а не могу... Немој, глупо је.

ЕДВАРД: Остани душо моја. Болујем због тебе. Болујем, али још не могу да заборавим Марка. Да нисам сазнао за вас двоје никад не бих пристао да се оженим Бобином мамом... Никад, па макар ми клинове под нокте набијала...

ЛАТИНКА: Молим те, немој више... Мука ми је.

ЕДВАРД: Морам. Ти си била и остала моја муза. Сви они актови то си ти, љубави моја... И оне партизанке у мозаику на зидовима гробнице представљају тебе... Све си ти. Ти и стварна, и из сећања... Ех... Марко, Марко.

ЛАТИНКА: *(Плачно)*

Како не разумеш!?!... Тек сам била дошла. Шта сам тада знала? Дала сам му се као и теби... Обојица сте били слаткоречиви, а и бојала сам се... Ти си био генералов син, а Марко је стално био ту. Мислила сам да је ваш... Дуго нисам схватала његову улогу... Шта сам онда знала...

ЕДВАРД: Да, наивна сељанчица испод Космаја... Причај ти то неком другом. Играла си на обе карте, па која ти западне.

ЛАТИНКА: Вређаш ме.

ЕДВАРД: Опрости. Не желим то, него ме ова ситуација подсећа на све тренутке с тобом и без тебе. Веруј ми да си ти једина коју сам заиста волео... Коју и даље волим и коју ћу до смрти своје волети.

ЛАТИНКА: Сада кад је све прошло, и када је генераловом смрћу скоро све завршено, ти, драги мој Еди патетично журиш ка неком новом почетку... Не знам шта је у питању али изгледа да си закаснио.

ЕДВАРД: Мислиш?

ЛАТИНКА: Мислим и зато би ти било боље да смишљаш како ћеш све око сахране да организујеш пре него што се њих две с покојником врате. Швајцарска није преко света... Не буде ли како треба, надрљао си.

ЕДВАРД: Баш знаш да орасположиш.

ЛАТИНКА: Исто као и ти, и као твоја мајка... Чуо си шта је све рекла?

ЕДВАРД: Чуо сам и њу, и ону моју одурну, мушкобањасту и перверзну сестру која је у својој седмој деценији још невина. Еј, она је још невина, а већ је ушла у двадесет и први век!

ЛАТИНКА: Боже, шта ти је!? Како можеш тако!? Где се такве ствари говоре? Уосталом, уплашила се свега када се Слободан родио. Она још мисли да је то наслеђе ваше породице...

ЕДВАРД: Које глупости причаш. Боба је такав јер је његова мајка таква. Пола породице јој је заостало у менталном развоју, али ето, моја мама је мене њој обећала. Партизанска заклетва. Јебем ли им све што...

- ЛАТИНКА: Уреду је... Знам. Не псуј... Сачекај... Молим те. Смири се...
- ЕДВАРД: Не могу... Слушај ме! Слушај ме бре Латинка. Оне ми намерно нису дале да ја идем по њега не зато што бих се ја наводно проводио у Женеви већ зато што мисле да нисам способан за такву „мисију“ пошто по њима двома ја још нисам одрастао...
(Пауза)
Сестра ме и даље зове батице и љути се што више не носим трегере и мисли да још не знам да закопчам панталоне... а мајка сматра да сам потпуни идиот што и даље желим да сам с тобом... а имам сина који теби више приличи но ја.
- ЛАТИНКА: Па, искушавају те, али не бој се. Ослободићу их таквих мисли.
- ЕДВАРД: Шта с тим хоћеш да кажеш!?
- ЛАТИНКА: Кад се ово заврши отићи ћу.
- ЕДВАРД: Шта ћеш да урадиш!?
- ЛАТИНКА: Оставићу вас на миру. Препустићу вас вашим новим животима без генерала, а ја ћу се вратити тамо одакле сам и дошла.
- ЕДВАРД: Али тамо немаш ништа. Све је оронуло.
- ЛАТИНКА: И ја, али ћу зато прелиставати године да видим где је то нестало четрдесет и нешто бројева. Надам се да ћу бар један наћи који је остао видљив и позитиван.
- ЕДВАРД: Шта то причаш, Латинка!?
- ЛАТИНКА: То што си чуо мили мој. Оставићу те твојој драгој мајци и још драгој сестрици да те и даље кроз живот воде... а Бобу ће препустити неком, ко зна коме.
- ЕДВАРД: Кад бих попио које пиће, можда бих разумео и схватио шта говориш...
- ЛАТИНКА: Добро ти знаш шта сам рекла и зато ти пиће није потребно... Видиш, увек си бежао од проблема, заклањајући се неким или нечим. Некад је то био отац, некад Марко, некад ја... а некад пиће... Боже како је то лепо кад други решавају твоје проблеме и кад ти трасирају пут за цео живот. Твоје је само да ставиш оглав и да идеш тим путем и све ће онда бити како треба да буде.

ЕДВАРД: Удри. Удри. Тако и треба љубави моја. Ето, из обичног разговора о мртвом оцу, свећама, мојој љубави према теби, ја постадох потпуни идиот који никад ништа није знао, могао, хтео... Неко је овде луд.

ЛАТИНКА: Е, то је тачно.

ЕДВАРД: Тачно!? Еј, па ти никад ниси била тако грозна према мени... Никад.

ЛАТИНКА: Па све док си ме узимао кад си и како хтео, била сам добра. А сада, кад нећу и кад ти се не дам, ја сам сада „грозна“.

ЕДВАРД: Није тако.

ЛАТИНКА: Него како драги мој? Зар и ја нисам део блага на твом трасираном путу?

(Пауза. Тишина. Баи тишина)

Зашто ћутиш!? Зар није тако? Уз доручак у кревету и мене си имао на тањиру... Било је тако све док се драгој мамици није смучило, и оженила те, а сада нећеш да признаш како те још сматрају неододраслим и емотивно незрелим.

ЕДВАРД: Заиста, овде је неко луд.

ЛАТИНКА: Ја нисам, а ниси ни ти, већ се само мало превише правиш блесав.

ЕДВАРД: Молим!

ЛАТИНКА: Пошто знаш да се ближи растанак с тобом и твојом фамилијом, ти би да искористиш ситуацију и да се по ко зна који пут „олакшаш“.

ЕДВАРД: Зашто ми то радиш!? Зашто?

ЛАТИНКА: Радиш сам себи...

ЕДВАРД: Заиста бих попио нешто... Молим те, иди и донеси ми да поново попијем за покој његове погане тиранске душе.

Латинка излази. Убрзо се враћа са четвртасциом флашом вискија и једном чашом.

ЕДВАРД: *(Седи на клупу. Узео од Латинке флашу и чашу. Насу чашу и наускаји је)*

Добро је да ниси донела ону ракијештину. Хоћеш ли и ти?

ЛАТИНКА: Нећу.

- ЕДВАРД: Ја хоћу још једно.
(*Сића још једно њиће и њоново исїрази чашу у једном цуџу*)
Напићу се пре него што дође цео војни и државни врх да му одају почести. Ау ал' ће бити бруке...
- ЛАТИНКА: Тешко да ће неко доћи...
- ЕДВАРД: Молим! Зашто!?
- ЛАТИНКА: Пре него што је отишао у Швајцарску, генерал је мени и госпођи Херти рекао ако умре, да му нико осим породице не треба на сахрани, да ова садашња војска и држава нису његови... Да ништа није његово
- ЕДВАРД: Шта причаш!?
- ЛАТИНКА: Да, и још је рекао му је жао што је оволико дуго живео након распада Југославије и што петог октобра није била права револуција која би збрисала сву гамад; и ону прву и ову потоњу...
- ЕДВАРД: Који говнарски лик!
(*Пауза*)
Али, ни мртвом му нисам ни до колена... Стварно, које сам ја говно генерале кад сам дозволио да ме ти створиш.

Баци чашу која се разби о зид.

Латинка скуйља срчу.

Едвард њлаче.

9. КАФАНА И НАРУЦБА:

Марко склаїа новине.

Телефон сїавља у цей.

- МАРКО: Сигурно су отишли по њега па ми се ни данас није јавила... Могла је. Утешио бих је.
- ПАВА: Сам си крив. Да си знао и умео, сад би имао и Јованку и Латинку, а и ко зна кога још.
- МАРКО: Мислиш?
- ПАВА: Не знам, али у највећој љубави с Јованком, он те као неког напаљеног пубертетлију затекне са Латинком.
- МАРКО: Никад два добра заједно... Само што ме није убио.

- ПАВА: Да сам била на његовом месту, ја ти не бих опростила. И баш је штета што је стално био између вас двоје. Био је гори од Луке Лабана, из оног филма... Шта се чудиш? И ја нешто осим ваших пијаних њушки гледам.
- МАРКО: Ма брига ме за филмом, него одакле ти знаш да је он био између нас?
- ПАВА: Ово је кафана, мој Марко... У њу је понекад и генерал свраћао... Знао је и да сам те водила својој кући? Рекао ми је да те се чувам јер си... а, увек је почињао са: „...онај женскарош и народни непријатељ је као крпелј другарице Паво. Чувај га се. Он само жели да живи на туђим леђима. Али не бој се. Пратим ја њега. Он није искрен према мојој Јованки, а камоли према вама.“
- МАРКО: И то ми тек сад кажеш!
- ПАВА: Тек сад је умро... Нисам ја глупа као неки.
- МАРКО: Подсмевај се ти, али живот ми је због љубави према њој био и остао тихи пакао.
- ПАВА: Знам ту причу још од кад сам се смисловала једном пијаном јаднику који је дозивао час Јованку, час Латинку?
- МАРКО: Паво...
- ПАВА: Беше зима, а Јованка ти данима није долазила на „судар“ јер јој је генерал све рекао... Тешко је то преживела...
- МАРКО: И ја.
- ПАВА: Још теже је било Латинки коју су госпођа Херта и Јованка хтеле да задаве и најуре, али им генерал није дао. Од њега нису смеле ни да је попречно погледају, а камоли да је пишну.
- МАРКО: Паво, не повређуј ми ране, Паво...
- ПАВА: Ниси могао да издржиш без Јованке, па си онда трећу нову годину нашег забављања дочекао пијан овде са мном, све надајући се да ћеш је видети.
- МАРКО: Павооо.
- ПАВА: Пред зору сам се сажалила на тебе и одвела те код мене... Ех, како сам се зајебала јер сам те тѐ ноћи у своје срце метнула. Нисам се заљубила, али те некако волим, скоте један ђавољи.

- МАРКО: То је зато што сам те ноћи био к'о змај? Признај.
- ПАВА: Оне ноћи си био плачљива будала, која је са сузама излила бујицу празних речи... Ето шта си био.
- МАРКО: Чуј, чуј речника.
(Пауза)
Ех, што онда нисам знао то што ти је рекао.
- ПАВА: Знао не знао, исто би ти било...
- МАРКО: Како ли је батица, Еди сазнао... Знам да му Латинка није рекла... а нисам ни ја.
- ПАВА: Генерал му је све испричао.
- МАРКО: Мислиш?
- ПАВА: Не мислим већ знам... Генерал ми је сам рекао. Морао је да то уради због госпође Херте .
- МАРКО: Први пут то чујем.
- ПАВА: Госпођа Херта ни за живу главу није дала да се Еди ожени Латинком, па јој је твоја глупост дошла као поручена те га је оженила оном која му је родила јадника... Е, боже, ипак су они несретна породица.
- МАРКО: Наравно да су несретни. Све је то направила она гадна партизанска сплеткаруша.
- ПАВА: Не знам ко је шта исплеткарио, али знам, да како било да било, испало је како је испало... Он је све свалио на тебе, а госпођа Херта на Латинку...
- МАРКО: Ја стварно нисам могао да одолим њеном наивном сељачком понашању... Ооо, боже, дај ми још један вињак.
(Исијајајући чашицу коју му је Пава насула)
Једним ударцем је убио не две, већ четири муве...
- ПАВА: Него, ти малопре рече да је ово тек почетак живота између тебе и Јованке.
- МАРКО: Да. И биће.
- ПАВА: Онда се спреми. Сада између вас двоје више неће бити генерала.
- МАРКО: Паво, не зајебавај.
- ПАВА: Не зајебавам... Него, шта мислиш, је ли она још невина?
- МАРКО: Мислим да јесте, бар док је била са мном.

- ПАВА: Е, јаднице мој... Да ли си је бар некад видео голу?
- МАРКО: Јесам на Сави, на Партизановом и једном у Опатији...
- ПАВА: Не мислим на купаће... Него, јеси ли је видео скроз, наскроз голу?
- МАРКО: Никад.
- ПАВА: Аууу! Ја не бих могла издржати. На силу бих...
- МАРКО: Нисам хтео тако, а она је то поштовала.
- ПАВА: Будала... Толико година имати, а мушкарца не пробати, ајме...
- МАРКО: Она је карактер... Велики карактер... А касније, кад се родио онај јадничак, посветила се њему пошто га је мајка одбацила...

У кафану уђе Едвард.

Збуну се кад угледа Марка.

- ПАВА: Комшија, моје искрено саучешће.
- ЕДВАРД: Хвала... Овај...
- МАРКО: *(Устџаје. Пружа Едварду руку)*
И моје.

Едвард као да не види њужену руку. Иде ка Пави. Наслони се на шанк.

- ЕДВАРД: Молим вас, један вињак.
- Пава му даде. Едвард је у једном зүџљају исџрази.*
- ПАВА: Хоћете још један?
- ЕДВАРД: Не... Дошао сам да се договоримо око пића и осталог...
- ПАВА: Шта вам треба?
- ЕДВАРД: Како се не сналазим у овим стварима решио сам да то све препустим вама...
- ПАВА: Нема проблема... Је ли се госпођа Херта сложила?
- ЕДВАРД: Пре поласка она ми је вас и предложила... Наравно, хоћемо комплетан сервис.
- ПАВА: За колико људи?
- ЕДВАРД: Не знам... Ма, само нека буде довољно.
- МАРКО: *(Смеје се)*
За пола града... најмање...
- ЕДВАРД: Сипајте још један... Хвала.

- ПАВА: А за када?
- ЕДВАРД: Од сада па све до после сахране.
- ПАВА: Кад да почнем?
- ЕДВАРД: Можете и одмах. Уосталом, видећете и сами... Ви ћете први знати кад стигну...
- ПАВА: Да. Овуда морају да га пронесу.
- ЕДВАРД: Оне су отишле по њега, а мени су оставиле да урадим послове овде... Тако...
(Пауза)
Ако затреба и Латинка ће вам помоћи.
- МАРКО: Латинка!... Како је она? Дуго нисам видео ту тужну и усамљену госпођицу.
- ЕДВАРД: (Окрену се Марку)
Барабо... Више да је ниси споменуо.
- МАРКО: (Усџаје. Мало њоднаиши и надмен љрилази Едварду)
Шта је било генералчићу? Ти би мало батина, а?
- ЕДВАРД: (Сџреман)
'Ајде... па да већ једном завршим с тобом... Живот си ми заједно с њим и оним двома вештицама сјебао.
- Пава сџаде између њих.*
- МАРКО: Породицу, поготово своју не дирај! Каква је да је, твоја је, и поштуј то свињо једна... Да си имао храбрости, да си био мушко, оженио би ону фину жену, а не да ти цео живот слушкиња и наложница буде... Теби и свима твојима...
- Едвард замахну да ља удари, али ља Пава ухваиши за руку.*
- ПАВА: Едварде, молим вас... Знам, тешко вам је и зато тако реагујете. Немојте, неко може да наиђе... Срамота је...
- ЕДВАРД: У праву сте... Извините.
Изађе.
- ПАВА: Шта ти би!?
- МАРКО: Морао сам да му кажем.
- ПАВА: Право па у око! А што сам ја мислила да сте ви у добрим односима?
- МАРКО: Од када је сазнао за Латинку не може да ме види...
- ПАВА: Има право... Јованки и њему пред носем... Баш си скот...

- МАРКО: Морао сам. Једног дана као и увек, Јованка ме је изазивала... а ја нисам знао шта ћу... Морао сам да се олакшам... У оноликом стану, три купатила... Ја уђем у једно...
- ПАВА: Ма рекох ти, детаљи ме не занимају.
- МАРКО: ... Кад у њему, Латинка, младица, шећерак, сагнута преко каде... Јабучица... Их, кад се само сетим.
- ПАВА: Дртино матора.
- МАРКО: Шта да ти кажем...
- ПАВА: Еј... Де, заустави се.
- Смејући се, Марко седе за сто. Оцеи оцвара новине. Гледа у њих.*
- МАРКО: Имаш право, заиста су шкртице; само једну читуљу за оваква скота. Дај још један за душу му његову да се не повампири.

10. САЛОН ОПЕТ:

Латинка скраћује фиџиљ на свећи.

Улази Едвард.

- ЕДВАРД: Убићу је...
- ЛАТИНКА: Добро, добро...
- ЕДВАРД: Видећеш... Биће мртва матора бабетина... ма обе ће бити мртве... Генерала неће имати ко да сахрани.
- ЛАТИНКА: Добро је Еди, добро... Ја сам ту... Ја сам ту...
- Едвард јеца.*

11. КАФАНА

Марко куња за столом. Пиће га је баи ухватило.

Пава за шанком прави сисак.

- ПАВА: Како да знам колико ће их бити? Просто нисам паметна колико чега да однесем.
- МАРКО: Ја ћу.
- ПАВА: Шта ћеш ти?

- МАРКО: Ја ћу да однесем све што треба.
- ПАВА: Јеси ли ти нормалан!?
- МАРКО: Зашто!? Могу ја то. Неће ми бити тешко.
- ПАВА: Не мислим на то, будало једна.
- МАРКО: Него?
- ПАВА: Хоћеш да те убије?
- МАРКО: Да ме убије. Свашта од тебе. Никакав разлог за то нема.
- ПАВА: Стварно тако мислиш!?
- МАРКО: Стварно. Све је тако давно било.
- ПАВА: А ово малопре? Шта је то?
- МАРКО: Закаснила мала љубомора и туга за оцем... Све је то нормално.
- ПАВА: У праву си... За почетак мислим да ће бити довољно три флаше вињака
- МАРКО: Скувај ми једну јаку. Мука ми је.
(Пауза)
Никад је нећу прежалити. Хтео сам да се убијем.
- ПАВА: Требало је...
- МАРКО: Баш си зла!
- ПАВА: Чуј, после ове кафе иди кући. Одспавај и отрезни се. Боље је да си при себи кад се поново сретнете, а хоћете... Видео си како је Еди расположен.
- МАРКО: Да, права генералова мушкарчина.
- ПАВА: Не буди злобан...
- МАРКО: Чудо божије је како су нечији животи судбоносно испреплетени и повезани!
- ПАВА: Ево ти кава. Попиј и иди. Морам да радим, а и муж ће ми ускоро доћи... И сам знаш колико те симпатише.
- Марко дође до шанка сркну из шоље. Вади мобилни из сакоа.*
- ЕДВАРД: Ништа. Ни поруке... Благо њој. Она је сада у Женеви а ја не знам где ћу, шта ћу и куда ћу.
- Враћини телефон у џеу. Сркну још једном а заћим изађе.*

12. САЛОН – ЛУТКА:

Едвард и Латинка њију кафу. Свећа дозорева.

ЕДВАРД: Значи сутра стижу.

ЛАТИНКА: Да. Хоћеш ли ићи да их дочекаш?

ЕДВАРД: Јок.

ЛАТИНКА: Требало би. Љутиће се.

ЕДВАРД: Неће. Договорили смо се. Из авиона ће директно у кола... Дочекаћу их овде.

ЛАТИНКА: Добро.

ЕДВАРД: Манимо се њих. Причајмо о нама и попијмо ову кафу сами и на миру.

ЛАТИНКА: Место за кафу је бајно!

ЕДВАРД: А замисли тек кад генерал стигне... Сви они његови другови који ће ипак доћи на ноћно бдење. Ужас! Ја, мртавц и живи фосили поред мене. Хоћеш ли да ми правиш друштво?

ЛАТИНКА: Не лупај.

ЕДВАРД: Не лупам.

(Пауза)

Срећа па их је остало још неколико... Тешко да ћу то моћи све да издржим.

ЛАТИНКА: Мораћеш...

ЕДВАРД: Након тога све ће да се промени.

ЛАТИНКА: Надам се на боље.

ЕДВАРД: Како кад ти одлазиш?

ЛАТИНКА: Морам... Не могу више да издржим да ме оне киње, а и посао сам добила. Предаваћу српски у мом месту.

ЕДВАРД: Која глупост! Ти наставница!

ЛАТИНКА: Боље него слушкиња...

ЕДВАРД: Више то нећеш бити. Оженићу се тобом.

ЛАТИНКА: Као што си то урадио пре двадесет и нешто година.

ЕДВАРД: Али он тада није био мртав. Био је жив и мучио ме је. Тек сада, његова смрт ми је дала слободу.

ЛАТИНКА: То су глупости, мој Едварде.

ЕДВАРД: Глупости! Глупости! Ти мене онда не знаш. Мене изгледа нико не познаје... Сви мислите да сам ја оно што видите и што чујете. Варате се. Нисам. Ја сам оно што сам урадио и што ћу да урадим.

ЛАТИНКА: Па о томе и говорим... Ти до сада ништа сам ниси урадио... Чак ни слике нису твоје сопствене. На свакој је нечија примедба... Да ли женина, сестрина, генералова... али, је присутна... То се види.

(Пауза)

А и да није тако, сада је за све касно. Док се разведеш, ако се разведеш, па ко зна шта још, проћи ће најмање пола деценије, а ја сам онда већ заиста у годинама... Не као твоја сестра, али скоро...

ЕДВАРД: Не волим кад тако говориш. Мислио сам да ме мало више волиш или поштујеш.

ЛАТИНКА: Волим те... Да, волим те исто као што сам те волела свих ових протеклих година, али, зар ми нећеш дати за право да је ред да и ја мало саму себе волим и да себи мало служим.

ЕДВАРД: Које сељачко размишљање!... Сељачко или женско, не знам, али знам да је тако себично да се просто запитам да ли сам ја са својом жељом да те напokon оженим, нормалан!

ЛАТИНКА: Не љути се, али како да ти верујем? Како након свих ових година?

ЕДВАРД: Зато што сам коначно слободан!

ЛАТИНКА: Давно си то могао да будеш да си хтео.

ЕДВАРД: Иако си завршила књижевност, још си ти права шумадијска чобаница.

ЛАТИНКА: Моје образовање је заробљено у овим крпама и у овој одвратној униформи, те зато те молим, објасни ми шта ја то не знам.

ЕДВАРД: Кад је требало да те запросим, без обзира на оно с Марком...

(Пауза)

Еј... немој да ме гледаш тако. Стварно сам хтео да се оженим тобом. Волео сам те као што те и сада волим. Обожавао сам те.

(Пауза)

Али чему то сада? Све је прошло. Све... Ти ми не верујеш. Одбијаш ме. Хоћеш да одеш и да ме оставиш са оним роспијама.

ЛАТИНКА: Едварде, овај разговор оставимо после сахране. Данас си ипак под стресом... И ја сам... Мени је генерал био као отац...

ЕДВАРД: Опет то кажеш! Како можеш!? Мени није... Он је за мене био и остао само војник одан својој партији, а не породици.

ЛАТИНКА: Иако тако говориш, видим да ти је жао што је умро.

ЕДВАРД: Жао! Ма дај мани ме се... Љубави моја, ово је данас најсретнији дан мог живота.

ЛАТИНКА: Еди, шта причаш!?

ЕДВАРД: Њега нема и ја више не морам да мислим о односу између вас двоје... Да. Увек ми је била чудна и највише ме је бринула веза између вас двоје... јеси ли имала нешто с њим?

ЛАТИНКА: (Скоро љачно)
Како можеш!?

ЕДВАРД: А зашто не бих могао?... Скоро да те је волео више од нас двоје...

ЛАТИНКА: Еди, рекла сам ти да је он само испуњавао обећање које је дао мом покојном оцу. Сматрао ме је својим трећим дететом...

ЕДВАРД: А ја теби кажем да њему обећања нису значила ништа. Он ни једној није опростио... Ти си одувек била пожељна, млада и била си стално уз њега... Није могуће да те није...

ЛАТИНКА: (Сузе само штио не зруну)
Па данас смо о томе говорили... Заиста, заиста немам речи...

ЕДВАРД: Опрости. Стварно не знам шта ми је... Волим те... Волим те... Хоћеш да ти кажем зашто се нисам с тобом оженио?

Латинка сузних очију усџаје. Одлази до свеће. Из цеџа кецеље вади маказице и одсеца превиише дуџи, изгорели фийишљ.

ЛАТИНКА: *(Плачући)*

Не желим ништа да слушам. Едварде, не могу такве инсинуације да трпим... Ако морам од њих две не морам од тебе... Заиста ћу отићи, али ћу пре тога да му одам поштовање.

ЕДВАРД: Он не заслужује никакво поштовање.

Латинка излази.

ЕДВАРД: Не остављај ме... Латинко... Не остављај ме...

Едвард нервозно обилази око асијала-одра. На њренуишак се заустави код фојтографија, загледа их, зграбио би их и разбио, али ионово насивља да обилази око стола.

ЕДВАРД: Генарале, мораћемо да разјаснимо неке ствари... А да бисмо то урадили, мораћу да те оживим. А кад те оживим, онда ћу да те убијем, а кад те убијем, е, онда ћу да те ја сахраним; да будем сигуран да више не постојиш... А кад будем сигуран да више не постојиш, онда ћу да се решим оних двеју вештица и свих осталих који су ми сметали да будем са Латинком. Остаћу сам са њом... Нећу јој дати да оде... Заковаћу врата и прозоре... Ланцима ћу је везати, али неће ме напустити. *(Виче)*

Латинкааа, о Латинкааа!

Улази Латинка. Још је уилакана. Едвард је не гледа.

ЕДВАРД: Латинка душо, иди донеси ону његову лутку за свечану униформу. Наравно и униформу донеси.

ЛАТИНКА: Шта ће ти!? Униформа је спремљена за укуп.

ЕДВАРД: Само ти то донеси.

Латинка изађе.

Ускоро се враћа са луићком за одећу која је у њриродној величини просечног мушкарца.

Едвард узнему.

ЕДВАРД: Униформу стави на клупу па иди и потражи оне пастиле, тамо у мојој соби.

ЛАТИНКА: Шта си то наумио?

ЕДВАРД: Нешто. Нешто морам да урадим пре него што стигну.

ЛАТИНКА: Шта?

ЕДВАРД: Нешто... Видећеш... Иди и нађи бојице.

ЛАТИНКА: Ко зна где су, а ја имам још стотину послова...

ЕДВАРД: Нека имаш... Ово је важније... а после пази на Бобу. И не улазите овамо док вас не позовем.

Латинка збуњена изађе.

ЕДВАРД: *(Држи лућку и очеву фоџографију)*
Стари мој, док ти мртво тело не стигне ја ћу те поново створити. Видећеш, бићеш моје најбоље уметничко дело. Направићу те боље него што си ти мене направио. Први пут ће син оца правити.

Загрли лућку као човека.

Смеје се.

13. САЛОН – ГЕНЕРАЛ:

Вече је.

Салон је освейљен слабом свейлошћу лусџера и ѿламеном свеће. На сџолу је и даље мрџвачки сандук. У сандуку мрџви генерал.

Свећа је скоро догорела.

Поред сџола су Херџа, Јованка, Едвард и Слободан. Херџа и Јованка су са истџим шеширима који су ѿрилично изџужвани.

Поред враџи сџоји Латинка.

ХЕРТА: *(Херџа држи слику маршала Тиџа)*
Кад би могао да види кога смо ставили поред њега, био би нам вечито захвалан.

ЕДВАРД: Мама, погледај. Свећа само што није изгорела.

ХЕРТА: *(Враџи слику ѓде је и ѿре сџајала)*
Стварно... Дајте другу... Латинка, зашто следећа свећа није овде!?

Латинка не одџовара.

Тиџина је.

Слободан се смешка.

ХЕРТА: Латинка, питала сам те нешто.

ЛАТИНКА: Донећу је.

ХЕРТА: Одмах! Али, зашто раније није донета, знала си да ће и ова да догори?

ЛАТИНКА: Оппростите...

Латинка излази.

ЈОВАНКА: Стварно ме излуђује.

ЕДВАРД: Немојте је... Знате да је ово десета свећа која је дичном оцу догорела. Он је чудо. Никоме до зоре ни једна није догорела, а њему је ево већ десета. Десет дана њему свећа гори... Ђале, бог те онај твој партијски, нико ти није раван... О теби и твојој смрти, приче ће се причати... Баш си јединствен...

ХЕРТА: Ти си пијан!

ЕДВАРД: Јок мама. Чини ти се... Нисам пијан, али као да јесам...

Латинка се враћа.

ЛАТИНКА: Нема...

ХЕРТА: Мооооооооо!

ЛАТИНКА: Нема више ни једне.

ХЕРТА: Како нема? Зашто ниси купила?

ЛАТИНКА: Купила сам...

ХЕРТА: Да си купила, биле би ту. Нико их није појео...

ЛАТИНКА: Не знам где су... Све сам претражила...

ЕДВАРД: Мама...

ХЕРТА: Не прекидај ме.

ЕДВАРД: Мама, мама, бре, најбоље би било да га однесемо у мртвачницу... Већ се осећа...

ЈОВАНКА: Батооооо!

ХЕРТА: *(Врисну)*

Ти се осећаш... Како то можеш и смеш да кажеш!? Он остаје овде. Овде... Он ће одавде отићи на вечни починак... Одавде, а не из неких, буди бог с нама хладњача... *(Латинки)*

А ти, трк... Трк по свеће...

ЕДВАРД: Стварно Латинка како си то могла да дозволиш?

ЛАТИНКА: Колико да купим?

ХЕРТА: Ооо, не могу више да је издржим... Купи колико можеш да донесеш...

Латинка излази.

Слободан за њом.

ЈОВАНКА: Тек сада примећујем њену глупост... Невероватно колико је то створење глупо.

- ХЕРТА: За њега није... Мом сину, а твом брату је она све... а могла је за ово време и шешире да нам опере. Осећају се од зноја, лака...
- ЈОВАНКА: Да. Заударају већ.
- ЕДВАРД: Како је све ово лудо што радите и како сте зловне. Тражила вам их је, али нисте дале... Рекле сте да не можете да будете гологлаве поред мртвог хероја.
- ЈОВАНКА: Бато. Не хули. Довољно је што смо ти лутку опростили, али њу не можемо... Морала је о свему да мисли.
- ХЕРТА: Јесте. Свеће морају да горе. Њихов пламен мора да настави да сја.
- ЕДВАРД: А зашто „мора да настави да сја“?
- ХЕРТА: Ругаш ми се?
- ЕДВАРД: Откуд ти то!? Лепо си рекла: „... да сја“ па зато питам.
- ХЕРТА: Морам да седнем... Ох, како ме ноге боле и како ме до лудила доводи ова девојчура... Само да ово прође, завршићу с њом... Шта си ме оно питао?
- ЕДВАРД: Како да „сја“?
- ЈОВАНКА: Бато, па ти си уметник и требало би да знаш симболику свећа, искре и пламена, а и верског значења у томе...
- ЕДВАРД: Јованка, молим те... Моја уметност пада пред вашим резонима...
- ХЕРТА: И ти гресиш кћери. Пламен свећа не представља ништа од тога што си рекла. Овај пламен представља мог драгог покојника који је једини био светло у овој кући. И зато, док је он још овде, док не оде у ону другу, у ону вечну кућу, над његовом главом светлост свећа мора да сја.
- ЈОВАНКА: Опрости мама.
- ХЕРТА: Нема везе...
- Тишина је.*
- Јованка љуши.*
- ЕДВАРД: Како је ћале добар. Ниједном вам од кад сте га донеле није звоцао за цигаре и дим који га гуши.
- ХЕРТА: Ругаш се а за све си ти крив.
- ЕДВАРД: Ја!? Зашто ја?

- ЈОВАНКА: Зато бато што си био јако немаран... Ето, твој славни дипломски рад, твоје „најграндиозније“ дело се урушило... Мозаици су отпали к’о да су били на лепку за тапете...
(Тихо. Гаси циџаретѿу)
Зато се тата и осећа.
- ЕДВАРД: Не знам како се то десило... Али, до „јуче“ је било све како треба. И Латинка је то потврдила. Чуле сте да је ишла са оцем.
- ЈОВАНКА: Али од тада кише нису престајале па се око гробнице земља урушила. Морао си да водиш рачуна о томе...
- ЕДВАРД: Ја сам ипак уметник, а не грађевинац... Уосталом, мајстори ће поправке завршити највише за дан-два... Сутра ће нам јавити када да га спремимо.
- ХЕРТА: Сине, шта да се ради. Тако је како је и биће како ће бити, и нека буде како буде, и кад буде... Ја се не љутим јер осећам да сам некако богатија што сам дуже овако с њим. Зато сам и дужна да се постарам да пламен изнад његове главе сија и да га обасјава, исто онако као што је он нас обасјавао осветљавајући нам мрачне путеве.
- ЕДВАРД: Мама, нисам знао да си оца тако доживљавала...
- ХЕРТА: А како бих другачије? Он је био моја луча чим сам га први пут срела...
- ЕДВАРАД: Пре скоро сто векова...
- ХЕРТА: Едварде, немој да се ругаш? Срећа па никог нема да чује твоје скандалозно трабуњање... Твој отац је и у рату, а и после њега био најсјајнија звезда која ми је показала све што нисам знала... а нисам знала скоро ништа... Али, он није сијао само мени, већ и вама двома, и оној која као да је у Саборну цркву по свеће отишла...
(Пауза)
Е, сине мој, кад жалост за њим прође испричаћу ти коме је све помогао и кога је све својим ликом обасјао, а они му ево видиш како враћају. Још нико није дошао да се с њим опрости и да му ода пошту.
- ЕДВАРД: Можда још лутају по горама и шумама наше земље поносне, или не знају да се снају на улицама нашег града?

ХЕРТА: Сине, тебе је изгледа много узбудило и потресло његово мртво и бледо лице...

ЕДВАРД: Јесте мама, баш јесте...

ХЕРТА: Знала сам и тога сам се баш бојала... Ти срце моје, још мртваца ниси видео. Зато си покушао да га преко оне лутке оживиш?

ЕДВАРД: Јесам мама...

ХЕРТА: Боже мој, кад би могао да се види.

У собу улази Слободан. Раздражан носи десетинак свећа. Носи их право до решета и поче да их припаљује и ставља у њега. Сретан је.

Херта не може да дође себи од Слободановог чина, хиџеде нешто да каже, али Јованки зазвони мобилни, а Едвард се придружи Слободану. Помаже му.

ЕДВАРД: Браво сине, браво. Значи ти си покрао Латинкине свеће... Нека си. Нека си.
(*Јованки, која зуре у телефон који и даље звони*)
Сестро, јави се... Звони као да из гроба звони... Јави се. Можда су гробари?

ЈОВАНКА: (*Збуњено и први пут тихо, нежно*)
Да... Ја сам... Ох!... О, боже... То си ти Марко?... Хвала ти... Да. Наравно да можеш... Наравно...

Прекиде везу. Нервозно поново запали цигарету.

ХЕРТА: Ко је то кћери?

Јованка не одговара. Ко зна где је?

Едвард и Слободан пале, гасе и премештају свеће. Слободан хоће да одигне прекривач са мртваца, али га Едвард сиречава.

ХЕРТА: Јованка, питала сам те нешто...

ЈОВАНКА: (*Не гледајући у њу*)
Да мама. Чула сам.

ХЕРТА: И?

ЈОВАНКА: (*Након дуже паузе и са осмехом*)
Па ваљда си чула!? Марко. Јавио се мој Марко... Мој драги Марко ми се јавио... Сетио ме се кад ми је најтеже.

ЕДВАРД: Дрипац! Видео сам га оног дана кад сте отишле...

ЈОВАНКА: (*Плаче јој се*)
Зашто тако, Еди!? Зашто?

- ЕДВАРД: Питаш ме зашто! Питаш ме зашто. Сестро, јеси ли ти нормална, или ти је мирис мртвог оца, разум помутио, па одједном патиш за тим скотом?
- ЈОВАНКА: Никад нисам ни престала... Умирем за њим сваки дан, свих ових година...
- ХЕРТА: Господе!
- ЈОВАНКА: Ви не знате како је он диван... Ја знам, ја сигурно знам да се он каје за све што је урадио. А све је урадио зато што није знао шта ће... што нисам знала шта ћу... и што је она била ту.
- ЕДВАРД: Ето ти сад! Латинка је крива за све.
- ЈОВАНКА: Ох, боже, баш је диван... Мој Марко, мој Маркић...
Гаси њолуисџушену циџарейџу. Поче њихо да њлаче.
Слободан њајџустии свеђе и њриђе јој. Седе њоред ње. Поче да је џрли и њеши на свој начин.
Едвард њоџаси све осим једне свеђе.
- ХЕРТА: Како сам наједном уморна... Баш уморна... Где ли је она Латинка. Да је у Хиландар отишла, до сада би се вратила.
- ЕДВАРД: Мама, доћи ће...
- ХЕРТА: Да. Доћи ће, али када?
- ЈОВАНКА: Мама, молим те... И ако не дође, види колико свећа има... Биће довољно до сахране.
- ХЕРТА: Шта ти је наједном!?
- ЈОВАНКА: Ништа...
(Наџло усџаје)
Бобо, душо... тетка мора мало да се одмори...
- ХЕРТА: И ја?
(Помилова свилени њрекривач њреко мрџиваца)
Опрости ми. Знаш да бих остала, али не могу. Тело ме издаје... И... и... не могу да мислим... Ова два наша јада ме убише...
- ЕДВАРД: Их!
- ЈОВАНКА: Мама, немој...
- ХЕРТА: Не бој се... Ја не плачем. Ја сам партизанка... Мој друг је достојанствено умро... а и достојанствено ћемо га сахранити.

- ЕДВАРД: *(Јейко се насмеја)*
 Хоћемо, мама, хоћемо, само кад се и ја мало одморим.
 И ја имам душу.
- ЈОВАНКА: Боже бато, како си морбидан... И страшно је што се тако смејеш... Мене туга обузима. Туга и умор... Не знам кад сам спавала. Зато ти мораш бити уз тату. То је твоја и мушка и синовљева обавеза...
- ЕДВАРД: Море каква обавеза? И мени бре срце спава. Већ сам две ноћи уз њега...
- ЈОВАНКА: Како си неодрасгао...
- ХЕРТА: У праву си... Као дете је!
- ЕДВАРД: Ма немој. Ја дете, а она к'о шипарица од кад јој се она цукела јавила...
- ХЕРТА: Боже, где ли сам то погрешила у вези тебе?
- ЈОВАНКА: Батице, како можеш тако да га називаш!?... Како можеш?

Журно излази из собе.

За њом полагано и шиешко Хертиа. Застаје на вратиима.

- ХЕРТА: Немаш срца... Знаш ли ти како је она осетљива, а и колико је само терета поднела од Женеве па све до сада... Остани са оцем... Пред јутро, ако узмогнемо, одменићемо те...

Слободан се појавује поред Хертиа која полако изађе за њим и за собом зајвори вратиа.

- ЕДВАРД: О, јебем ти... Већ сам две ноћи сам са мртвацем.
(Надноси се над мртво тело)
 Извини оче, али што је много, много је... И сада, кад си мртав, зајебаваш ме!

Седе на клупу, леђима окренути астиалу. Наслони се на њега.

Улази Латинка. Носи неколико великих свећа. Гледа у оне на столу.

- ЛАТИНКА: Откуд сад ове!?

- ЕДВАРД: *(Одсујно)*
 Боба...

- ЛАТИНКА: Боже! А где су оне?

- ЕДВАРД: Одмарају се.

Латинка приђе столу. Сјусици донесене свеће поред осталих.

Изађе.

Едвард као да није ни приметитио да је изашла.

МАРКО: Да. Ићи ћу сутра да им изјавим саучешће... У ствари, идем да је видим, Паво моја Павице...

Пође ка излазу.

ПАВА: Где ћеш наједном!?

МАРКО: Идем да се одморим и да се уредим за сутра... Знаш, осећам да ће то бити наш нови срећни почетак... Здраво, Паво.

ПАВА: (Дуџо, дуџо љеда за њим)
Камо те пусте среће!

15. СКИЦЕ И ЛУТКА, ОТАЦ И СИН:

Едвард је сам у салону. Више стијола између слика стијоји лутика која је обучена у свечану генералску униформу бивше ЈНА и која ликом личи на генерала са фотодографије.

Едвард у блок са разних стијрана и уџлова скицира лутику, сандук, салон...

ЕДВАРД: Бррр... Каква ноћ!... Још само Марти Мистерија или Дилан Дог фале да атмосфера буде потпуна... Скице за стрип страве и ужаса...

Пауза која пролази у цртању, брисању, сенчењу... загледању...

Ово се понавља све док није исцрпнио блок, а онда седе.

Исход стијола, исход поклоица од сандука вади флашу с пићем. Поишегну добар џуиљај, враиши флашу исход поклоица. Гледа у саи.

ЕДВАРД: У бог те још сат-два до сванућа, а оне све три спавају и сањају! Шта ли сањају? Младост сигурно... Ма, нема везе... Издржаћу, а и добро је да не виде ово.

(Прелистава блок)

Одлично... Сјајно... Ух... Какви детаљи... карактери, сенке... Не могу да верујем. Одавно овако нешто добро нисам урадио... нацртао... То је

(Исији џуиљај)

кад имаш праву инспирацију и мотив... А боље инспирације и бољег мотива нема од мртвог оца.

Остави блок на клују.

Прилази лутики. Загледа је. Намешта одећу на њој, а највише шајку да види како боље стијоји. Леји и брчиће који су се одвојили на крајевима.

ЕДВАРД: *(Грли луџику и држи њољуџразну флашу)*
 Штета ћале што нема никог да нас фотографише. Баш штета. Ни једну твоју фотографију немам с тобом у твојој свечаној одећи. И кад си на паради био, ја сам био испод трибина, а ти горе...
(Осџави флашу исџод њоклоџца сандука)
 Идем по апарат. Морам док није свануло да фотографишем ову ситуацију. Ово је непоновљиво, језиво... Таман да допуним цртеже. Ипак, нисам могао све да ухватим...

Тихо излази из собе и заџџвара враџџа за собом.

Ова слика џџраје неколико џџренуџака.

Враџџа се оџџварају, џолако, џолако.

Улази Слободан у џицама.

Разџледа све.

Уџледа луџику и обрадова јој се. Приџџрча јој. Грли је и џуби, а онда као да схваџџи да је луџика луџика, одџурну је. Луџика џаде. Слободан је уџлашен... Не зна иџџа ће.

Ово џоџраја неколико џџренуџака, а онда Слободан задџже џокривач и оџџкри мрџџваца. Не може да верује. Мрџџвац и луџика исџџи.

Слободан џџихо крикну.

Исџравља луџику и џледа час у њу, час у мрџџваца, и наједном се џоџе на сџо. Поче да дџже мрџџваца из сандука.

Тешко му џо иде, али иџак усџева. Усџравио је мрџџваца. Обоџџца сџоје у сандуку, да би Слободан након мало џредаха џолаџано „вадио“ мрџџваца из сандука и сџуџиџџао џа џоред сџола. Укочено џшело џа слуша, али у џом „комиџању“ свећа из решетџа џаде и на сџо са сџола на џод и уџаси се. Слободан џо не види, али је заџџо сџуџсџио мрџџво џшело џоред сџола са којеџ и он некако сиђе и оде џо луџику коју донесе и сџави џоред мрџџвоџ џенерала.

Гледа их. Поче да скида униформу са луџике. Скиде сако, сџави џа џреко клуџе. Поџџом џоче да скида одећу са мрџџваца, али не да му се. Сада џа укочено џшело не слуша.

Као да је разочаран и уморан, џе седе на клуџу, а онда џоче да се чудно, чудно смеје.

Улази Едвард.

Зџрануџ је, али само на краџџко. И он џоче да се џџихо смеје и џоче да фоџџографише сџџуацију џред собом.

Слободан усџаде са сџолице и дође до њега. Гура га и као да нешџо жели да му каже. Едвард не може да га схвати. Онда Слободан сџаде између луџке и мрџиваца. Загрли их. Кези се.

Едвард џо схвати као да Слободан жели да га слика с њима.

Едвард га слика са свих сџрана, одозго, са сџола, одоздо клечећи.

Блиц блешџи.

Слободан је срећан и само шџо не вршиџи од радосџи.

Тада Едвард угледа сако од униформе. Узе га и огрну мрџиваца с њим.

ЕДВАРД: Доста сине, доста... Ово је лудо... Ово је незамисливо. Ни сањао нисам да овако нешто може да се догоди... О, ђале, добре ли забаве... Стварно ти се не да да одеш и да на миру почиваш... Унук и двојник те не пуштају...

Седе на клуџу да се мало одмори, али му Слободан не дозвољава. Узима му аџарџи и џоказује да џоново џо ради.

ЕДВАРД: Само мало, сине, само мало... Уморио сам се... (Примеџи да свеђа не гори и да је на џоду, и да је мало жиџа из решеџа џросуџо)

Како си ово успео да урадиш, сило моја!?

(Скуџи жиџо и враџи га у решеџо. Пали нову свеђу)

Сређа па баба и тетка спавају. Ала би нај... да су будне.

(Пауза)

Хајде да довршимо ово што си започео... Ред је да ти деда у свечаној униформи оде горе код маршала, на рапорт...

(Засџаде. Поџом оде до врха сџола. Узе фоџографџу маршала. Извади је из рама, а онда је џресави неколико џуџа и сџави у леви горњи џеџ сакоа, изнад ордења)

Као што сам и обеђао друже маршале, биђеш му на срцу... А ти, драги мој оче, кад будеш пред својим врховним командантом, покажи му фотографију. Нека види да га ниси заборавио...

Поново фоџографџише.

У собу, одевена као да није ни сџавала, али џешког корака уђе Херџа.

Угледавши џризор, џџихо крикну и клону на џод.

Слободан се уџлаши и сакри исџод сџола иза луџке и укоченог мрџиваца.

Едвард јој приићрча. Подиже јој ѓлаву. Од шешира не може да јој види лице. Скиде шешир и одбаџи ѓа.

ЕДВАРД: (Блаѓо је шамара по лицу)
Мама, мама... Мама, пробуди се... бре, треба ми лед,
вода... било шта...

Сџусџи је лаѓано на поод. Оде до сџола. Поново исџоод поклоџџа извади флашу с џићем. Оџвори је. Окваси дланове џићем, и блаѓо измасира Херџу која полаѓано поче да долази свесџи, јауче...

Слободан је и даље шћућурен иза луџке и мрџваца.

ЕДВАРД: (Држи Херџину ѓлаву у крилу)
Хвала богу, полагаано, полагаано мама...

Улази Јованка. И она је обучена као да ни она није сџавала.

Она врисну кад уѓледа џризор. Ухваџи се за ѓлаву. Шешир јој сџаде с ѓлаве. Коса јој је слеџљена.

ЈОВАНКА: (Вришићећи)
Некрофилу један! Идиоте, кретену... јооој! Шта си ово урадио!?

Приићрча му и ухваџи ѓа за косу.

Едвард јаукуну. Јаукну и Херџа која се полаѓано џридиже. Седе. Не може да верује у оно шџо види.

Јованка и даље чврсџо држи Едварда за косу.

ЈОВАНКА: Убићу те... убићу те, убићу те...

ЕДВАРД: Стани... Боли ме... Чекај да објасним... Нисам.. Слободан...

На помињање своѓ имена Слободан исџрча исџоод сџола, усџуџи ѓурну луџку која џаде џреко клуџе. Доџрча до Јованке и ухваџи њу за косу.

Јованка ужаснуџа поусџи Едварда, а онда Слободан поусџи њу и уз крике исџрча из собе. Њеѓови крици се још чују.

Јованка се једном руком држи за шеме, а друѓом помаже мајџи да се џридиѓне. Помаже јој и Едвард...

ЕДВАРД: Само сам био изашао да потражим фотоапарат...

ХЕРТА: Ко је лутка а ко је он? Не разазнајем их.

ЕДВАРД: (Приђе мрџвом ѓенералу који је наслоњен на асџал и сандук)
Ово је тата.

ХЕРТА: Ко га је извадио?

ЕДВАРД: Боба... Док сам ја изашао он је то урадио...

ХЕРТА: Не верујем ти. Ово си ти урадио. Нешто си хтео да урадиш с њима двојцом. Хтео си да их замениш? Ипак ти не желиш да се одвојиш од оца.

ЕДВАРД: Мама, побогу! Нисам луд да тако нешто урадим.

ЈОВАНКА: Грозно... Бато, ово од тебе нисам очекивала... Овако непоштовање... Страшно, кога ја за брата имам... Ужас...

ХЕРТА: Јованка, не галами. За ово нико не сме да зна!.. Мо-рамо да видимо шта нам је чинити...

ЈОВАНКА: На шта мислиш мама?

ХЕРТА: Данас морамо да га сахранимо... а то ће Еди да среди... Еди, сине. Спремићеш оца. Мора да буде к'о да је сада умро... Униформу скини с ове одвратне лутке и обуци оца... Рекли смо да ће у свечаној одећи на небо отићи.

ЕДВАРД: Хоћу мама, али не могу сам... Јованка мораш ми по-моћи.

ЈОВАКА: Ја... Боже бато! Како ја!? Не могу ја то. Не никако...

ХЕРТА: Сине, како ћерка да гледа наог оца? Наог и још мртвог...А ни ја не могу... Срце ми је слабо за тако нешто, а и ноге ме издају. Једва стојим... Уради то сам. Како знаш и умеш, уради то.

Херта покушава да исправи луку. Тешко јој иде, па јој Јованка помаже. Наслонише је поред мртваца.

ЈОВАНКА: Да нисмо устале да те одменимо, ко зна шта би ти урадио? Можда би их као што мама каже заиста и заменио...

ХЕРТА: Хајдемо кћери... Хајдемо да се мало смиримо...

ЈОВАНКА: Пробудићемо ону да нам скува кафу...

ХЕРТА: Заборављаш да ја не пијем кафу овако рано... Нека ми скува мој омиљени чај, руски... онај са јасминовим и бадемовим цветом...

ЈОВАНКА: Добро мама...

Одлазе ка вратицама.

ХЕРТА: *(Пре него што ће изаћи)*
Послаћемо је да ти помогне... Пожури. Само што није свануло. Људи ће почети да долазе.

Ислазе.

 16. САЛОН: СВИ БЕЗ СЛОБОДАНА:

Све је уреду. Јуџиро је.

Луџике нема. У сандуку је мрџивац њрекривен чаршафом.

Сви су џу сем Слободана.

Херџа седи. Видно је уморна.

Јовнка сџоји иза ње.

Едвард седи с друџе сџиране сџола и он је уморан, уморан.

Латинка је њоред враџа.

ХЕРТА: Уморила сам се од силних руковања и захваљивања. Баш су претерали... Као да су се договорили да сви одједном дођу. Нисам знала да их толико још живих има...

ЕДВАРД: *(Једва чујно)*
Као зомбији су...

ХЕРТА: Чула сам те, али ко су ти, ти зомбији?

ЕДВАРД: Ма...

ХЕРТА: Нема везе ко су... Него, морам похвалити и ону келнерицу...

ЛАТИНКА: Паву...

ХЕРТА: Знам како се зове...

ЛАТИНКА: Извините...

ХЕРТА: Увек летиш... Да... Све је одлично спремила. Све... Топло и хладно. Посно и мрсно... Није било незадовољних.

Звони Јованкин мобилни.

ЈОВАНКА: *(Узбуђено)*
Молим... Да... Дођи горе... Нема везе... Добро. Ја ћу да изађем... Важи... Одмах ћу... Да спремила сам све... Само зазвони на интерфон и ја ћу сићи... Ђао.

Јованка њрекида везу. Мобилни враџа у џеџ хаљине.

ЈОВАНКА: Мама... Идем да се нађем с Марком... Отићи ћемо до гробља да спремимо све што треба.

ХЕРТА: Где ћеш то!?

ЈОВАНКА: Рекох, на гробље. С Марком... Да однесемо жито, да средимо капелу из које ћемо га отпратити...

ХЕРТА: С Марком? Којим Марком?

ЈОВАНКА: Мојим. Мојим Марком...

ХЕРТА: Оним што је с њом
(Показује на Латинку)
у сред твоје куће?

ЈОВАНКА: Мама, аман...

ЛАТИНКА: (Плачно, јадно)
Ово је превише... Не могу, не могу...

Сврже са себе белу кецељу и баца је на под.

Изјури из салона.

Звук звона са интјерфона.

ЈОВАНКА: Марко је... Идем ја... Сресћемо се на гробљу...

ЕДВАРД: Шта рече? Сресћемо се?!

ЈОВАНКА: Ма, видећемо се... Чекамо вас...

Излази.

ЕДВАРД: (Усјаде. Дође до Херте и седе поред ње)
Мама, шта то уради!?

ХЕРТА: Шта? Шта сам урадила?

ЕДВАРД: Па оно... што си Латинки рекла.

ХЕРТА: Нисам Латинки већ Јованки...
(Као за себе)
Сине замараш ме, а ја сам тако уморна!... Боже, како сам уморна и као да ме ноге не слушају!

Едвард бесно усјаде. Сјаде иза Херте. Полађано шири руке као да ће да је удави.

Херта се окрену. Едвард сјуси руке.

ХЕРТА: (Покушава да се насмеши)
Иди. Врати је... Неко мора кућу да поспреми кад погребници однесу тело... Немој да касниш. Врати се по мене што пре. На време морамо до капеле. Биће много света... а и Јованка ме брине... Некако је другачија, другачија.

 17. САЛОН – ХЕРТА И СЛОБОДАН:

Херџа седи на кљуџи на истиом месџу на којем је Едвард остџавио. Сандук са мрџивацем је однесен.

На сџолу је само решеџио са уџашеном свеџом и све је у неком нереду и оџромна је џразнина.

Херџа је сломљена, уџлакана.

ХЕРТА: Он би мене погребним колима! Срам гс било. Ја сам још жива... Моје срце још није умрло... Мој живот још тече. Ова река још није стигла до свог ушћа...

У салон наџло улази Слободан са некаквом џорбом џреко рамена и фоџооџарџиоом око враџа, а за собом, саџлићући се, вуче, џеџли, носи џолуобучену луџку са још неизбрисаним Едвардовим ликовним обликовањима џокојноџ генерала.

Херџа је зџрануџа. Брише сузе. Наслања се на асџал.

ХЕРТА: Бобо сине...

Слободан као да не чује и не види Херџу, довуче луџку до асџала, и некако је џоложи на џеџа. Поред ње сџави џорбу из које смејући се и кречељећи се вади сву Јованкину црну одеџу, џоџиом неке хулахџйке, сандале; чак и чџијкасџи шешир са великим ободом.

Херџа је зџрануџа.

ХЕРТА: Бобо...

Хџеде још неџиџо да каже, али Слободаново као никад озбиљно лице је одвраџи од жеље.

Слободан с луџке скида џанџџалоне и неким сунђером брише лице, све док није џосџало чџсџо: без џраџова брчића, јаким обрва...

Кад је обрисао, џледа у Херџу. Дуџо је џледа.

Онда се у једном џрену насмеја и из џорбе извади Херџину урамљену слику са црним великим шеширом.

Слику даде џреџлашеној Херџи.

Она је држи.

Слободан џоче да облачи луџку. Прво сукњу, џоџиом блузу, онда хулахџйке, које навлачи с џешиком муком. Смеје се.

Херџа окреће џлаву на друџу сџрану.

Кад је навукао хулахџйке, обува луџку.

Обучену и обувену луџку Слободан некако сџусџи џоред сџола, џиш исџред све уџлашеноје Херџе.

Слободан из њорбе вади Едвардове њасијеле и њоче да исцрѡава
луѡику: ѡрво обрве, ѡѡѡом очи, усне...

Кад је био задовољан ѡшараном луѡиком, сијави јој на ѡлаву шешир.

Луѡика делује ѡроѡескно.

Слободан је усхићен.

Грлено се смеје, а онда зѡраби Херѡу са клуѡе и сијави је ѡоред
лукије.

Херѡа и даље држи своју слику.

Уѡлашена је.

ХЕРТА: Бобо, сине...

Слободан се смеје.

Поче да шкљоца фоѡѡаѡараѡом. Понекад на дисѡлеју ѡледа слике
и скаче од радосѡи...

Слободан слика, ѡледа, слика... ѡледа...

Херѡа ѡочиње да ѡлаче.

Наједном, Херѡа ѡлачуѡи ѡочиње да ѡевуѡи:

ХЕРТА: „О гробље, гробље ти башто шарена
у теб' се сеју најскупља семена
у теб се сеју, ал' никад не ничу
јер их гробари дубоко загрћу...“

Слободан ѡресѡаде са сликањем кад Херѡа ѡоче да ѡева.

Седе на ѡод и ѡледа је.

Херѡа ѡресѡаде.

Слободан мумлањем и ѡесѡикулацијама даде Херѡи до знања да
насѡави с ѡевањем.

Херѡа дрхѡавоѡ ѡласа насѡави.

ХЕРТА: „О, гробље, гробље ти башто шарена...
у теб' се сеју... семена...“

Иде ѡолађано заѡамњење. Херѡина ѡесма све је ѡѡиѡа. Надјачава је
чудни Слободанов смех.

КРАЈ